Pyhiinvaellus Suomi

Pyhiinvaeltaen kohti toivoa

Papistonpäivät Seinäjoki 13.10.2022

Projektipäällikkö

Annastiina Papinaho

Mitä on pyhiinvaellus? Kerro kolmella sanalla/ajatuksella.

- Mene osoitteeseen www.menti.com
- Ja käytä koodia 6766 9384

Pyhiinvaellus

- Ikiaikaista ja nykyaikaista
- Tunnettua eri uskonnoissa ja kulttuureissa
- Varhaisia kristittyjä kutsuttiin sen tien kulkijoiksi
- Kulttuurimatkailua - keskiajalla eurooppalainen massaliike
- Pyhiinvaelluksen uusi tuleminen 1990-luvulta lähtien
- Matkan ja määränpään jännite
- Matkalle lähdön motiivit moninaiset

Pyhiinvaellus Suomi

Pyhiinvaellus nykyaikana

- Kulttuurihistoria ja kulttuuriperintökasvatus
- Luonnossa liikkuminen
- Hengellisyys/henkisyys
- Irtiotto arjesta
- Tarinallisuus
- Kokemuksellisuus ja kokonaisvaltaisuus
- Merkityksellinen matkailu
- Saavutettavuus
- Uskontojen ja katsomusten moninaisuus
- Kestävän tulevaisuuden ja ilmaston kysymykset
- Ilmiö joka tuo yhteen hyvin erilaisia toimijoita ja ihmisiä

Pyhiinvaellus Suomi

Kulttuurihistoria

Ymmärrys kulttuurihistoriasta ja kulttuuriperinnöstä vahvistaa kulttuurista **osaamista ja osallisuutta, omia juuria**.

Kokemuksia ja mahdollisuuksia tutustua **kulttuurisiin voimavaroihin**, oppia niistä tai osallistua niihin.

Keskiaika, kirkot

Pyhät paikat, paikan henki, pyhyyden taju

Maisema ja erilaiset tilat

Kulttuurien lukutaito, katsomuskasvatus

Osallistava kokemuksellisuus

Tarinallisuus ja kertomukset

Pyhiinvaellus Suomi

Luonnossa liikkuminen

- Arjesta irtautuminen ja rentoutuminen, elpyminen luonnossa
- Lähiluonnon ja urbaanin luonnon merkitys
- Pyhä lähellä, arkisuus
- Reitit kaikkina vuodenaikoina
- Erilaisten olemassa olevien reittien ja reittialustoja hyödyntäminen
- Luonnosta ei kuitenkaan saa tulla oma hyvinvoinnin ja ”hiljaisuuden kulissi”
- Pyhiinvaelluksen kaksitasoisuus suhteessa ympäristöön → kuinka kulkea mutta kuitenkaan liikaa kuluttamatta?

Pyhiinvaellus Suomi

Kestävän tulevaisuuden kysymykset

- Ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys
- Vastuullisuus
- Saavutettavuus
- Paikallisuus
- Aidot kokemukset ja vuorovaikutus
- Ympäristötunteet
- Pyhiinvaellukselta armoa ja tarmoa

Pyhiinvaellus Suomi

Kokonaisvaltaisuus

- Fyysistä, psyykkistä, sosiaalista ja hengellistä
- Arvot, identiteetti, itsensä toteuttaminen, oppiminen
- Jumalan, pyhän, äärelle asettuminen
- Syvät, eksistentiaaliset kysymykset
- Hiljaisuus
- ”Digital detox”: rauhoittuminen ilman digitaalisia välineitä
- Syvätason liikahdus ja muutos

Pyhiinvaellus Suomi

Turun kaupungin ja Suomen ev.lut. kirkon yhteistyö

Eri kumppanuuksia yhdistävä
laaja pyhiinvaellusyhteistyö Suomessa

Ensimmäinen hankekausi 2020-2022, jatkokausi 2023-2025.

Tavoitteena vahvistaa suomalaisia pyhiinvaelluksia, tukea toimijoita, luoda ja ylläpitää verkostoja ja perustaa Suomen ensimmäinen pyhiinvaelluskeskus Turkuun

Vastaa pyhiinvaellusten
kokonaiskoordinoinnista
Suomessa

Monitoimijuus ja laajat verkostot toiminnan taustalla

Pyhiinvaellus Suomi

Kumppaneita kokoavaa yhteistyötä

- Turun kaupunki & ev.lut. kirkko
- Eri hiippakunnat ja muut kirkon toimijat
- Pyhiinvaellusverkostot Suomessa ja Pohjoismaissa
- Matkailutoimijat valtakunnallisesti
- Korkeakoulut ja yliopistoyhteistyö
- Palveluiden tuottajat
- Yhdistykset, yritykset ja kolmas sektori

Pyhiinvaellus Suomi

Pyhiinvaelluspolkuja Suomessa

Suomessa on lukuisia erilaisia ja erimittaisia pyhiinvaellusreittejä sekä yhteisiä vaelluksia, mm.:

- Pyhän Henrikin tie
- Jaakontie
- Pyhän Olavin meri- ja mannerreitti
- Aurajoen pyhiinvaellukset
- PyhiinvaellusTampere
- Pyhät polut Itä-Suomessa
- Pääkaupunkiseudun pyhiinvaellusreitit
- Nuuksion luontopyhiinvaellus
- Seitsemän kirkon vaellus
- Agricola-kävely
- Oulujoen pyhiinvaellus

Pyhiinvaellus Suomi

Aurajoen pyhiinvaellusreitit

Helenan ja Pietarin polut

Helenan polku noin 8 km, keskiaikaisten kivikirkkojen kierros

Pietarin polku noin 35 km, Aurajokilaaksossa aikamatka Liedon kirkolle ja takaisin

Historiaa, kontemplaatiota ja tarinallisuutta

Pyhiinvaelluskartta & passi
Sisällöt tarkemmin Citynomadissa

Pyhiinvaellus Suomi

Pyhiinvaellusten tuotteistaminen ja kestävä matkailu

Merkityksellisen matkailun verkostokoordinointi-hanke 2021-2023

OKM:n kulttuurimatkailun kehittämisen erityisavustus

Yhteistyötahoina Paraisten, Tampereen, Helsingin ja Savonlinnan laajat pyhiinvaellusverkostot. Hanketta koordinoi Turku.

Tavoitteina on pyhiinvaellusmatkailun tuotteistaminen ja sen kehittäminen alueellisesti, paikallisesti ja valtakunnallisesti.

- Kerätään parhaimpia käytäntöjä ja mahdollistetaan uusien palveluiden syntymistä.
- Tuotetaan käsikirja, jota voi käyttää valtakunnallisesti pyhiinvaellureitistöjen kehittämisessä.
- Mahdollistetaan laajempaa pyhiinvaellusten ja -reittien muodostumista Suomessa.

Pyhiinvaellus Suomi

Pyhiinvaelluskeskus

Suomen ensimmäinen Pyhiinvaelluskeskus avattiin Turun tuomiokirkon Pormestarin kappeliin kesäkuussa 2021

- Kohtaamispaikka
- Infokeskus
- Rauhoittumisen paikka
- Vaiheittain kehittyvä
- Kokoaa erilaisia verkostoja, kumppaneita ja kohderyhmiä yhteen
- Lähtökohtana laaja-alainen yhteistyö eri toimijoiden kanssa
- Pyhiinvaellusreittitoimijoiden ja pyhiinvaeltajien keskus

Pyhiinvaellus Suomi

Pyhiinvaelluskeskus

Tilallinen ja toiminnallinen konsepti

- Avoin, kutsuva tila
- Tapahtumat ja tilaisuudet
- Hiljentyminen
- Avoinna ma-su klo 9-18, henkilökuntaa talvikaudelle ke klo 12-16 ja to 13-18

Palvelukonsepti

- Viestintä
- Toimijoiden tuki
- Materiaalit
- Reitistöt Suomessa ja kansainvälisesti
- Yhteisvaellukset ja vaellustapahtumat
- Kahvila-, ravintola-, ja majoituspalvelut
- Muut palvelut
- Tuotteet

Pyhiinvaellus Suomi

Seurakuntien ja pyhiinvaellusverkostojen tuki

- **Materiaalit**
  - Opas mobiilireittien tuottamiseen
  - Avoimet ovet –opas
  - Pyhiinvaellus on hiljaisuuden löytöretki -materiaali
  - Uudet reitit, Citynomadi
  - Käsikirja pyhiinvaellusten tuotteistamiseen (2023)
- **Pyhiinvaelluskoulutukset (2021, 2023)**
- **Viestintä**
  - Nettisivut
  - Somekanavat
  - Työpajat, esitykset
  - Neuvonta
- **Uudet kohderyhmät pyhiinvaellukselle**
  - Lapset, perheet, koulumaailma

Pyhiinvaellus Suomi

Ajankohtaista

- Tapion polku – Luontopyhiinvaellus elonkirjoon
- Avoimet ovet – opas kirkkojen aukioloon
- Pyhiinvaellusmateriaali ja uudet reitit perusopetukseen ja toiselle asteelle
- Pyhiinvaelluskoulutus (5op) 2023 → ilmoittaudu 31.10.2022 mennessä
- Luomakunnan huokaus meissä – kaupunkipyhiinvaellus Turun tuomiokirkolta
- Katsomus- ja ympäristökasvatukselliset materiaalit
- Lisätietoa: www.**pyhiinvaellussuomi.fi**

Pyhiinvaellus Suomi

Pyhiinvaellus tulevaisuudessa

- Kehittyvä, monitoimijainen ja elävä Pyhiinvaelluskeskus
- Kiinnostavat ja vetovoimaiset reitistöt
- Entistä vahvemmat monimuotoiset pyhiinvaellustoimijat Suomessa
- Matkailu, hengellisyys ja kestävän tulevaisuuden teemat yhdessä
- Lapset, nuoret ja perheet
- Tietoon perustuva kehittäminen
- Kohtuus, kestävyys ja kumppanuus

Pyhiinvaellus kohtuuden kulttuurin kannattelijana

Pyhiinvaellus Suomi

Pyhiinvaelluksen mahdollisuudet

- Reittejä
- Ohjattuja vaelluksia
- Yhteistyötä uusien toimijoiden ja kumppaneiden kanssa
- Osallisuuden vahvistamista
- Uudet kohderyhmät ja tavoittavuus
- Ympäristöahdistus ja muut ympäristötunteet
- Pyhiinvaellus eri tavoin hengellisen elämän osana

- Hiljentyminen, rauhoittuminen, meditaatio luonnon keskellä tai kaupungissa
  - Keskeisten asioiden kohtaaminen
  - Kasvatukselliset näkökulmat
  - Rituaalit
  - Liike ja hengitys rukouksena

Pyhiinvaellus Suomi

Pyhiinvaelluksen seitsemän avainsanaa, siunausta

- Hiljaisuus
- Kiireettömyys
- Yksinkertaisuus
- Jakaminen
- Hengellisyys/henkisyys
- Huolettomuus
- Vapaus

Pyhiinvaellus Suomi

Mikä luo sinulle toivoa? Kerro kolmella sanalla/ajatuksella.

- Mene osoitteeseen www.menti.com
- Ja käytä koodia 3431 3085

Esimerkkejä kumppanuudesta, kasvatuksesta ja reiteistä

- Viestipyhiinvaellus
- Avoimet ovet –opas ja Opas pyhiinvaellusreittien rakentamiseen
- Kasvatuksen materiaalit
- Uudet pyhiinvaellusreitit

Pyhiinvaellus Suomi

Viestipyhiinvaellus 2022

- Lähes 1000km
- 6 hiippakuntaa
- Noin 40 seurakuntaa
- Pyhän Olavin reitistöt
- Kohtuus, kestävyys, toivo
- Viesti Savonlinnan ja Jomalan välillä 26.5.-19.8.2022
- Lisätietoa pyhiinvaellussuomi.fi/viestipyhiinvaellus

Pyhiinvaellus Suomi

Viestipyhiinvaellus 2022

- Toiminnantapa, jolla tavoitettiin uusia kohderyhmiä
- Projekti, minkä avulla testattiin yhteistyön muotoja eri kumppaneiden kanssa (esim. kunnan kulttuuri- ja vapaa-aikasektori, matkailutoimijat, taiteen- ja kulttuurialan ammattilaiset, yrittäjät, liikuntajärjestöt jne.)
- Ovet auki -strategia
- Yhteistyöllä enemmän resursseja
- Mahdollisuus osallistaa ja kutsua mukaan eri toimijoita
- Avaraa ja matalankynnyksen hengellisyyttä, johon erilaisten kohderyhmien helppoa tulla mukaan
- Materiaali hyödynnettävissä ohjatuille vaelluksille tai esim. ripareille.

Pyhiinvaellus Suomi

PYHÄN OLAVIN MANNERREITTI

LUE LISÄÄ: [Pyhän Olavin mannerreitti (pyhanolavinmannerreitti.fi)](pyhanolavinmannerreitti.fi) ja
Harri Ahonen & Aada Ala-Tala: Pyhän Olavin retkeilyreitit (2020)

Pyhiinvaellus Suomi

PYHÄN OLAVIN MERIREITTI

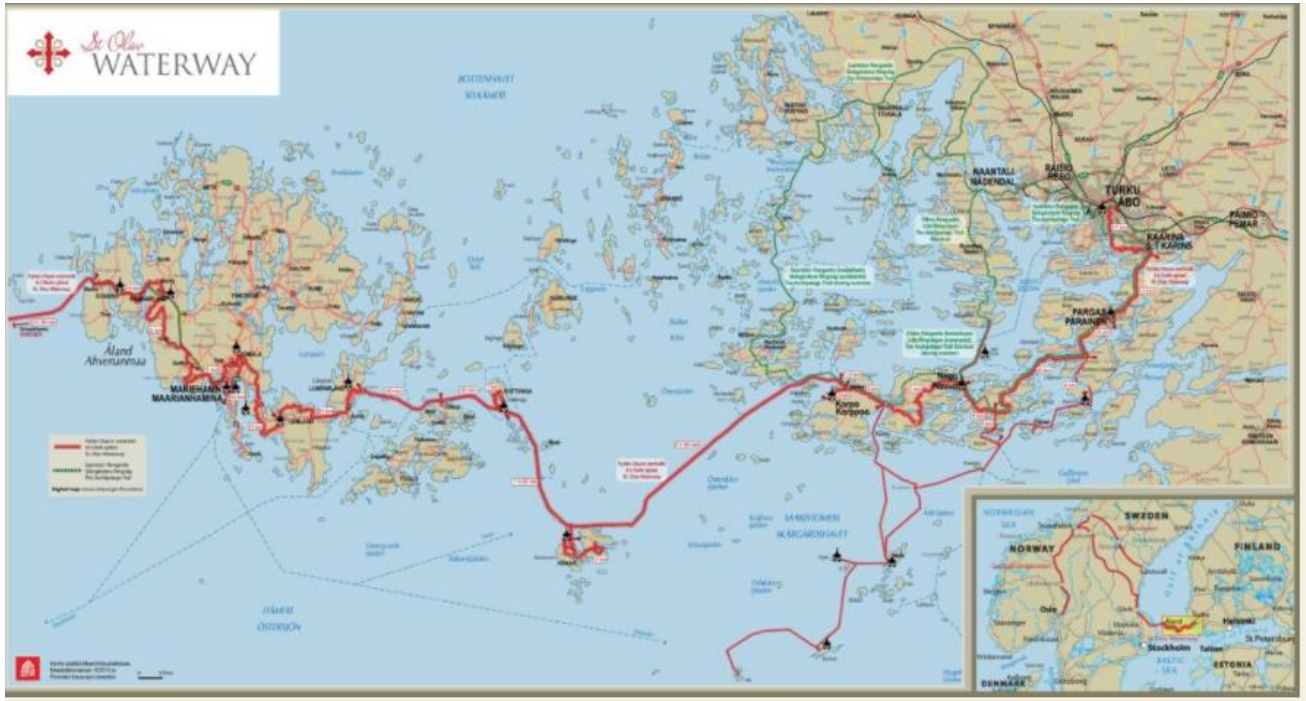

LUE LISÄÄ: https://stolavwaterway.com/fi/

Pyhiinvaellus Suomi

Opas mobiilireittien työstämiseen

- Pyhiinvaellusreitin työstämiseen opas
- Yhteistyössä Sininauhaliiton kanssa
- Sisällys:
  - Mitä on pyhiinvaellus?
  - Ajatuksesta alkuun
  - Käytännön toteutus
  - Reitin käyttö ja ylläpito

Pyhiinvaellus Suomi

Avoimet ovet -opas

- Vieraanvaraisuuden viesti
- Avoimet ovet strategisena valintana
- Avointen ovien viesti ja vaatimus
  - Jumalan läsnäolon merkki
  - Osallisuuden paikka ja yhteisö
  - Työpaikka ja tehtävä
- Avointen ovien vastuullinen käyttö
- Avoimista ovista opittua
- Opas ladattavissa www.pyhiinvaellussuomi.fi → Tietoa, Materiaalipankki, Oppaat

Pyhiinvaellus Suomi

Pyhyyden ytimessä – tutkimus (2018)

Pyhyyden ytimessä. Tutkimus suomalaisten arvoista ja pyhyyden kokemisesta (Pessi, Pitkänen, Westinen ja Grönlund, 2018, e2 Tutkimus ja Suomen kulttuurirahasto)

Nykyajan suomalaisten pyhyyskokemukset ovat yleisinhimillisiä; yli puolet pitää pyhänä rakkautta, läheisiä ihmisiä, rauhaa, kotia lepoa, turvallisuutta ja ihmisarvoa (vajaa puolet vastanneista piti luontoa pyhänä)

Pyhyys on enemmän kuin tärkeät ja myönteiset asiat, jotain arvoja syvempää, koskematon, suojattu, erotettu

”Pyhä on raja, joka erottaa erilleen asiat, joista ei haluta tai koeta voitavan neuvotella. Kyseessä ei ole ainoastaan uskonnollinen vaan ihmismielelle tyypillistä rajanvedon logiikkaa ilmentävä kategoria.”

”Yhteiskuntamme kaipaa kipeästi lisää herkkyyttä ja suvaitsevaisuutta. Toistemme tunteiden tunnistaminen auttaa elämään yhdessä silloinkin, kun mielipiteet tai arvot eroavat. Pyhyys voi parhaimmillaan toimia siltana ihmisten välillä.”

Pyhiinvaellus Suomi

Pyhiinvaellus yhdistää pysähtymisen ja liikkeen

Pyhiinvaelluksen kokemus rakentuu yhdessä suhteessa itseen, toisiin, pyhään, luomakuntaan.

Matkataan ajassa ja paikassa. Eteenpäin, ylöspäin, syvyyssuunnassa, kohti toisia ja taaksepäin.

Sukupolvien ketjussa osana isompaa kokonaisuutta.

Pyhä tulee vastaan päämäärässä tai yllättää matkalla kohdatuissa ihmisissä, yhteydessä tai hipaisee matkalla.

Jatkuva dialogisuus ja liike

Muuntautuvuus, jatkuvuus

Pyhiinvaellus Suomi

Pyhiinvaellus tapahtuu suhteessa ja tilassa

”Oppimisympäristöt eivät ole olemassa ainoastaan fyysisinä paikkoina, kuten hautausmaina tai museoina, vaan myös sosiaalisissa ja kulttuurisissa suhteissa, jotka syntyvät yhteisen ihmettelyn äärellä, lasten ja aikuisten suhteessa.”

Granö, Hiltunen & Jokela 2018

Pyhiinvaellus Suomi

Pyhiinvaellus kasvatuksena

Pyhiinvaelluksessa yhdistyy erilaiset kasvatukselliset näkökulmat:

- Katsomuskasvatus
- Ympäristökasvatus
- Liike ja itsetuntemus (tunnekasvatus)
- Kulttuuriperintökasvatus
- Taidekasvatus
- Tietoisuustaidot

Keskeistä ihmettely, läsnäolo, rauhoittuminen ja hiljentyminen tutkimaan pyhää lapsen tasoisesti.

Pyhiinvaellus Suomi

Pyhiinvaellus kasvatuksena

- Tehdään, tutkitaan, kysytään ja ihmetellään yhdessä.
- Maltetaan vaalia hiljaisuutta ja rauhallisuutta, kuluttamisen ja kiireen vastakulttuuria.
- Rohkeus puhua pyhästä ja asettua ihmettelemään sitä. Rohkeus kysyä ja olla selittämättömän äärellä yhdessä.
- Hiljentymisen, pysähtymisen harjoittelu yhdessä katsomuksien kirjoa ihmetellen.
- Dialogisuus ja lapsilähtöisyys

Pyhiinvaellus Suomi

Pyhiinvaellus kasvatuksena

- Ei-tietäminen, antautuminen keskeneräisyyteen
- Kehollisuus ja leikillisyys
- Rohkeus vastaanottaa lapsen vaikeitakin kysymyksiä, esimerkiksi luonnontilasta ja monimuotoisuuden vähenemisestä.
- Ympäristötunteet. Niiden nimeäminen, tutkiminen, sanoittaminen.

Pyhiinvaellus Suomi

Pyhiinvaellus kasvatuksena

- Pauliina Kainulainen: pyhän taju
- Panu Pihkala: ympäristötunteet
- Pyhiinvaellus kohtuuden ja kestävyyden kulttuurin kantajana

Millainen pyhiinvaeltaja sinä olet?

Mistä löytyy sinun elämäsi erityisen tärkeät paikat?

Pyhiinvaellus Suomi

Pyhiinvaellus on hiljaisuuden löytöretki -materiaali

- Materiaalin tarkoituksena on rohkaista erilaisia ryhmiä tutustumaan pyhiinvaellukseen ja toteuttaman omassa toiminnassaan lähiluonnossa tai lähialueella oma pieni hiljaisuuden polku eri tehtävien avulla.
- Materiaali on suunnattu varhaiskasvatuksen ryhmille ja perheiden käyttöön.
- Sisällössä on huomioitu katsomuskasvatuksen periaatteet eli menetelmien lähtökohtana on edistää suvaitsevaisuutta ja moniarvoisuutta sekä taata erilaisten katsomusten yhdenvertaisuus.
- Tavoitteena on kannustaa lapsia ja aikuisia ihmettelemään yhdessä monimuotoista luontoa ja keskustelemaan uteliaasti pyhästä.

Pyhiinvaellus Suomi

Pyhiinvaellus on hiljaisuuden löytöretki -materiaali

- *Yksinkertaisuus, hiljaisuus, kiireettömyys, hengellisyys/henkisyys, vapaus, jakaminen ja huolettomuus.*
- Tehtävät on rakennettu seitsemän pyhiinvaelluksen avainsanan pohjalle.
- Seitsemästä eri pisteestä voi rakentaa pyhiinvaellusreitin, polun, jonka avulla tutustutaan pyhiinvaellukseen laaja-alaisena ilmiönä leikin kautta.
- Reitiltä voi irrottaa kohteita, avainsanoja, omiksi tehtävikseen eli se toimii myös pala kerrallaan toteuttavaksi kokonaisuudeksi. Myös mahdollisuus rakentaa laajempi kokonaisuus.
- Tehtävät ja menetelmät on suunniteltu lähtökohtaisesti toteutettavaksi ulkona, mutta niitä voi myös soveltaa ja reitin voi halutessaan työstää sisätiloihin.
- Sisällöt ovat pääsääntöisesti aineettomasti toteuttavia tai materiaaleina voidaan käyttää luonnonmateriaaleja.

Pyhiinvaellus Suomi

Pyhiinvaellus on hiljaisuuden löytöretki -materiaali

Kiireettömyys

- *Pyhiinvaelluksella tärkeä elementti on kiireettömyys. Se ei tarkoita vain vauhtia vaan myös sitä, että keskittyy siihen, mitä on kulloinkin tekemässä.*

- Tehkää pikkukivistä tai kävyistä luontoon ohjeiden mukaan pieni labyrintti eli jatulintarha. Labyrintti eroaa sokkelosta siinä, ettei sinne voi eksyä. Kulkekaa labyrinttiä kukin vuorollaan sormillanne askeleita ottaen eteenpäin tai laittakaa jatulintarhaan kulkemaan pieni leluhahmo. Pääsettekö perille, osaatteko takaisin? Ottakaa halutessanne jatulintarhasta kuva.

- Voitte myös tehdä lähiluontoon ison kuljettavan labyrintin. Sen voi tampata talvella lumeen, piirtää hiekkaan tai reunustaa kivillä, kävyillä tai sisällä vaikka hernepusseilla tai kirjoilla. Voitte kulkea kukin omassa tahdissanne labyrintin keskelle ja takaisin. Koittakaa kulkea hiljaisuudessa. Miltä hiljaisuus ja hitaus yhdessä tuntuvat?

Pyhiinvaellus Suomi

Pyhiinvaellus kasvatuksena - Esimerkkejä

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän lastenohjaajat ovat tuottaneet pyhiinvaellusmateriaaleja erilaisille vaelluksille lasten kanssa.
Materiaaleissa yhdistyy mm. tunnekasvatus, ympäristö- ja arkkitehtuurikasvatus, kulttuurihistoria ja hiljaisuuden vaaliminen

Materiaalit:

- Pyhiinvaellus itsetuntemukseen Koroisilla
- Pyhiinvaellus kaupungin vilskeessä - Mikaelinkirkolta Martinkirkolle
- Eläinkortit pyhiinvaellukseen ajasta ja paikasta riippumatta

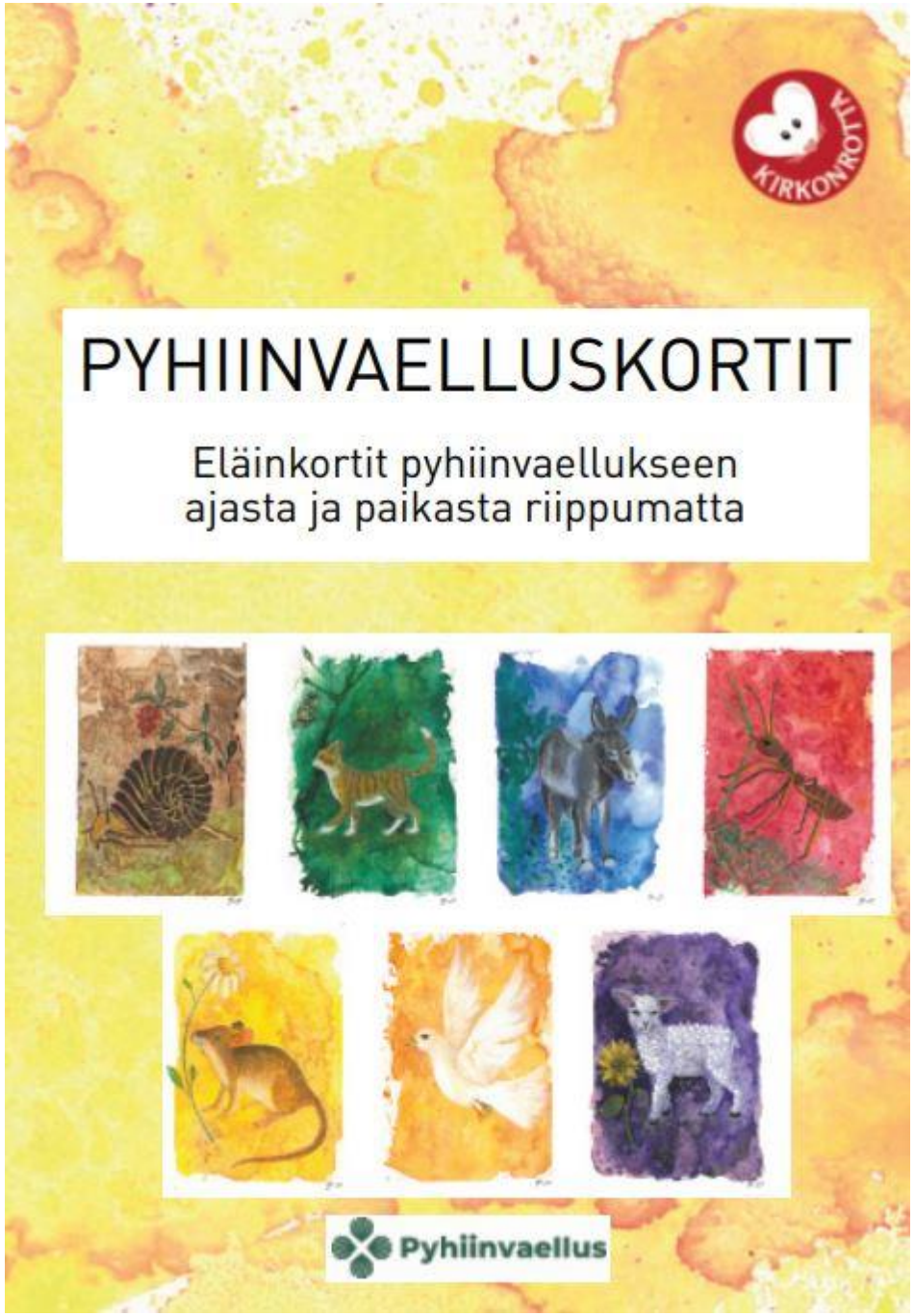

Pyhiinvaellus Suomi

St Olav
WATERWAY

Pyhiinvaellus tapana toimia

- Epävarmuuden sietoa → loikkaa uuteen todellisuuskäsitykseen
- Ihmettely (kontemplaatio)
- Myyttien ja rituaalien kieli: kuvat, vertauskuvat, kertomukset, runous
- Ei sanoiteta toisen kokemusta ulkopuolelle
- Kokemus rakentuu yhdessä suhteessa itseen, toisiin, Jumalaan, luomakuntaan
- Yhteistyö, kumppanuus ja kytkeytyminen osana ravistelevaa muutosta (symbioseeni)
- Toivon merkit ja kahden tason näkökyky
- Vaihtoehtoja kuluttamiselle

Pyhiinvaellus Suomi

Tartu toivoon pyhiinvaeltaen

- Yksityistä ja jaettua
- Arjessa ja työssä
- Mahdollisuus vahvistaa osallisuutta ja uusia monialalaisia kumppanuuksia
- Reitit ja eri tavoin kulkeminen
- Irtipäästäminen, johdatukseen antautuminen
- Pyhän äärelle asettuminen ihmetellen
- Toivoa tuo pienten signaalien asioiden näkeminen
- ”Otan askelen kerrallaan ja pääsen perille”
- Merkitykset ja yhteen kuuluminen
- Yhteys, kohtaaminen
- Valon kajo ja toivon ikkunat

Pyhiinvaellus Suomi

” Iloiten te saatte lähteä matkaan, ja onnellisesti te pääsette perille.

Vuoret ja kukkulat riemuitsevat teidän edessänne, ja kaikki metsän puut taputtavat käsiään.”

Jes 55:12

Pyhiinvaellus Suomi

Valo askeleillani Pyhiinvaelluksella Suomessa (Kirjapaja 2022)

Kirjan tekijät

Ilari Aalto, Annastiina Papinaho, Larissa Riihihuhta ja Usva Torkki (kuvat)

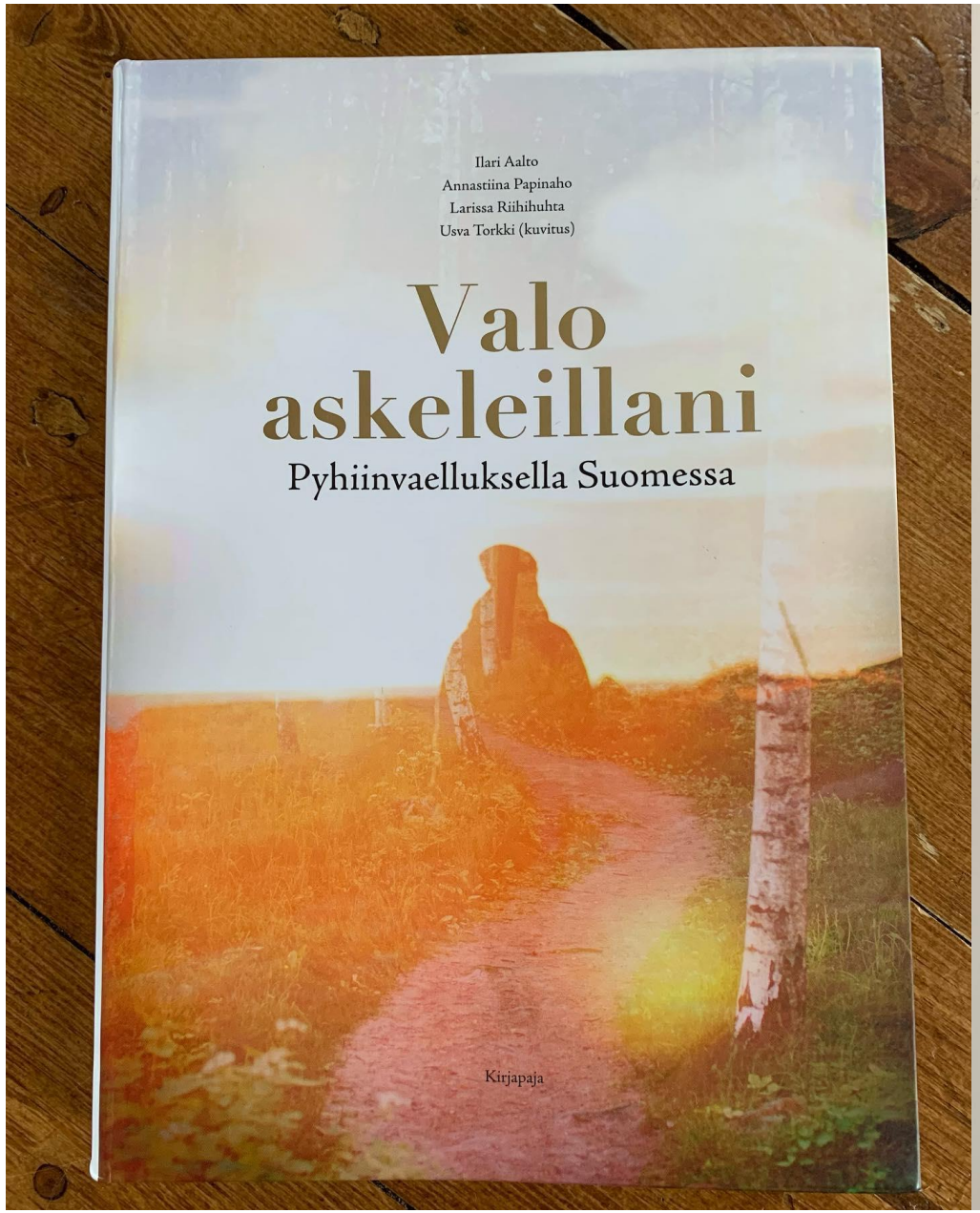

Ilari Aalto (kuvassa oikealla) on raisiolainen arkeologi ja keskiajan tutkija, jolle pyhiinvaellukset ovat löytöretkiä vuosisatojen takaiseen todellisuuteen.
Annastiina Papinaho (toinen vas.) on turkulainen uskontotieteilijä, hiljaisuuden ystävä ja arjen ihmettelijä. Hän on Suomen ensimmäisen pyhiinvaelluskeskuksen projektipäällikkö.
Larissa Riihihuhta (toinen oik.) on naantalilainen kirjastoammattilainen, matkailuopas ja pyhiinvaellusopas, jonka sydäntä lähellä on tarinallistaminen, osallistaminen ja perhe-elämän hidastaminen.
Usva Torkki (vas.) on tamperelainen valokuvaaja, jolle niin kuvaamisessa kuin pyhiinvaelluksessakin tärkeää on rauhallinen havaitseminen.

KUVA JUSSI VIERIMAA

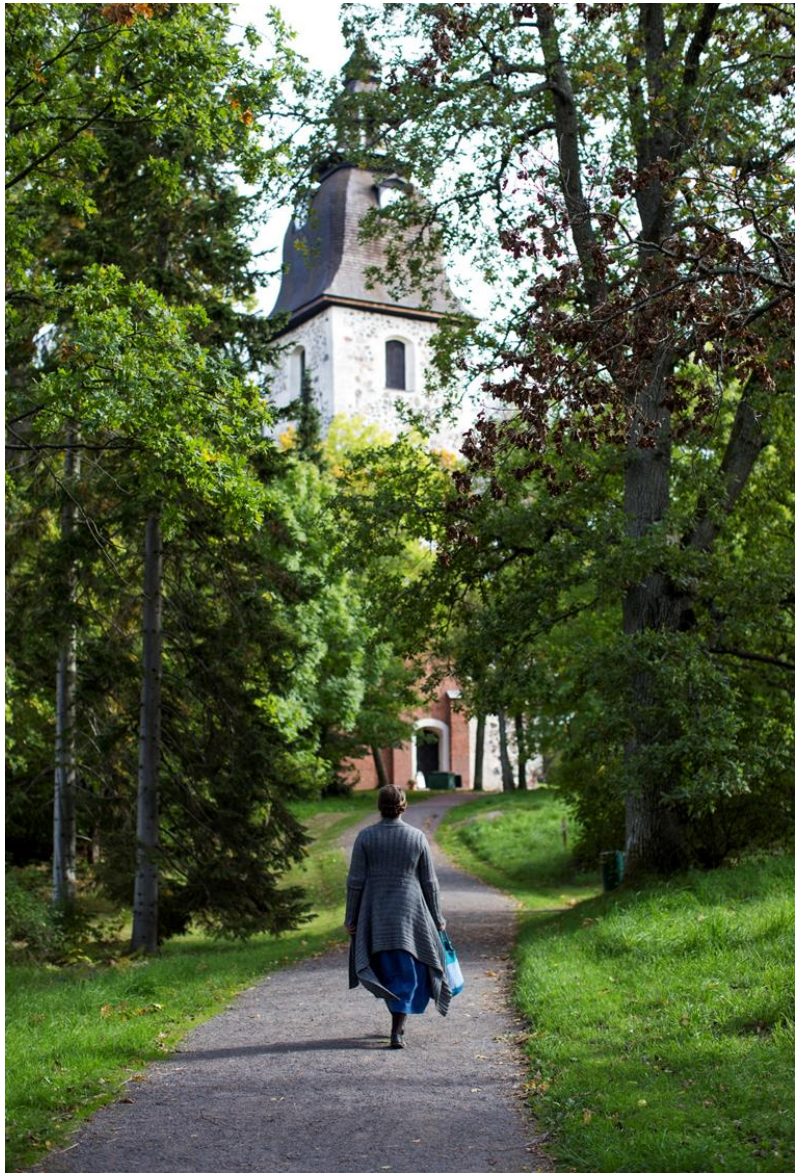

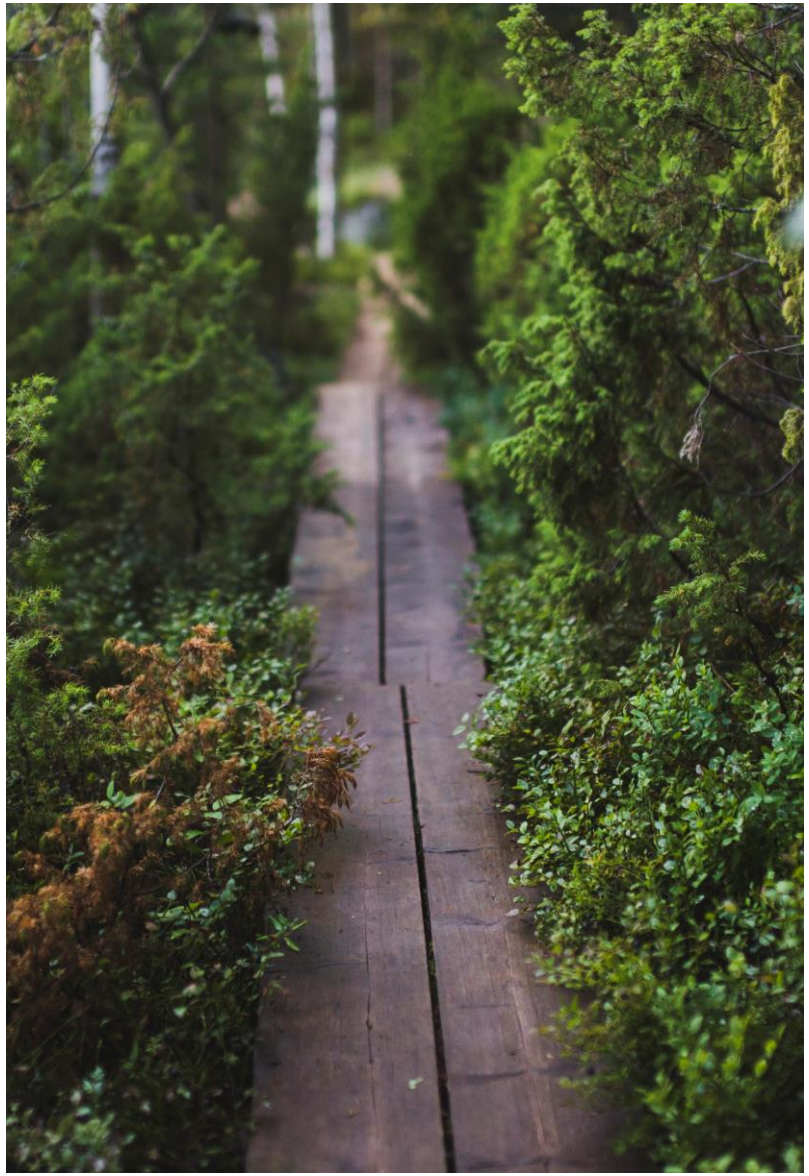

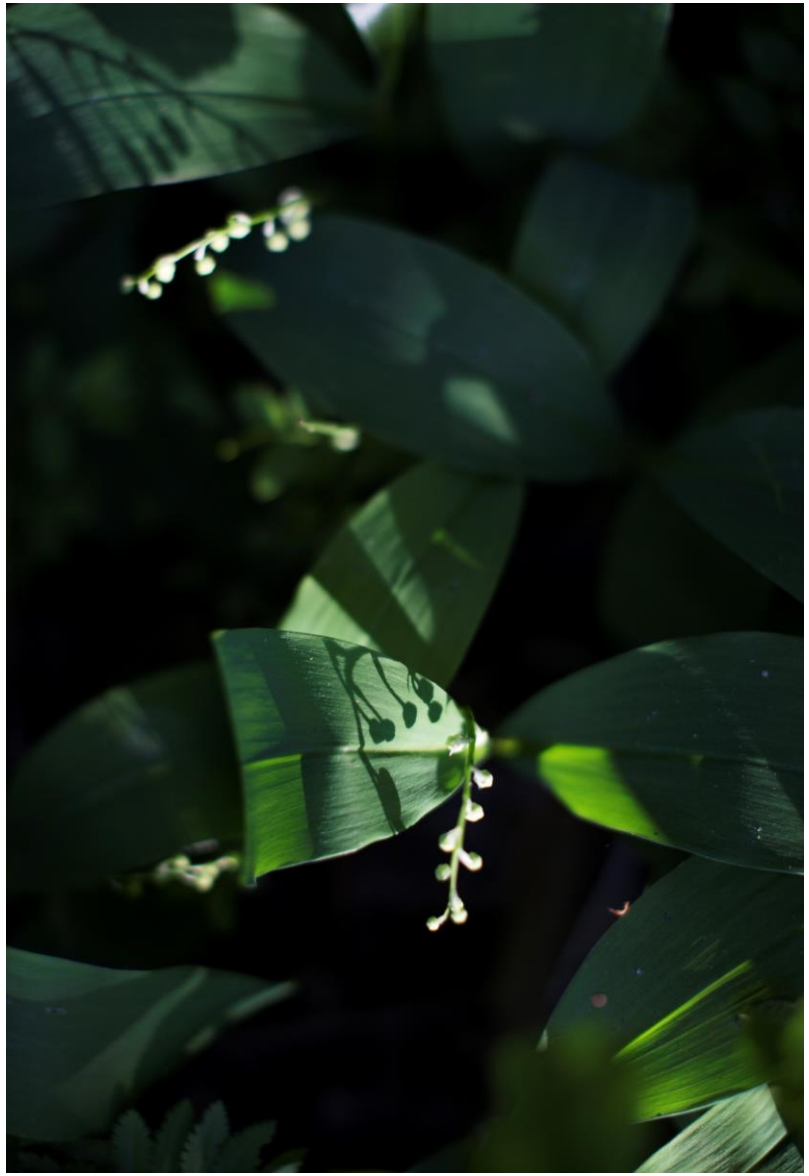

Pyhiinvaellus ei ole vain ulkoinen ja sisäinen matka. Kiihkeässä maailmanajassa se on vastakulttuurin ele, näkyväksi tuleva tarkoituksellinen rytmin hidastaminen, on sitten kyse hitaasta matkailusta tai hitaasta elämäntavasta.

Se on pysähtymistä ja hiljaista havainnointia, se on suunnanmuutos kiireettömyyteen, yksinkertaisuuteen ja vapauteen.

Valo askeleillani – Pyhiinvaelluksella Suomessa

Jakamisen aika

- Millaiset pyhiinvaellukset kiinnostavat?
- Mihin tarvitsen apua tai tukea?
- Muita kysymyksiä?

Pyhiinvaellus Suomi

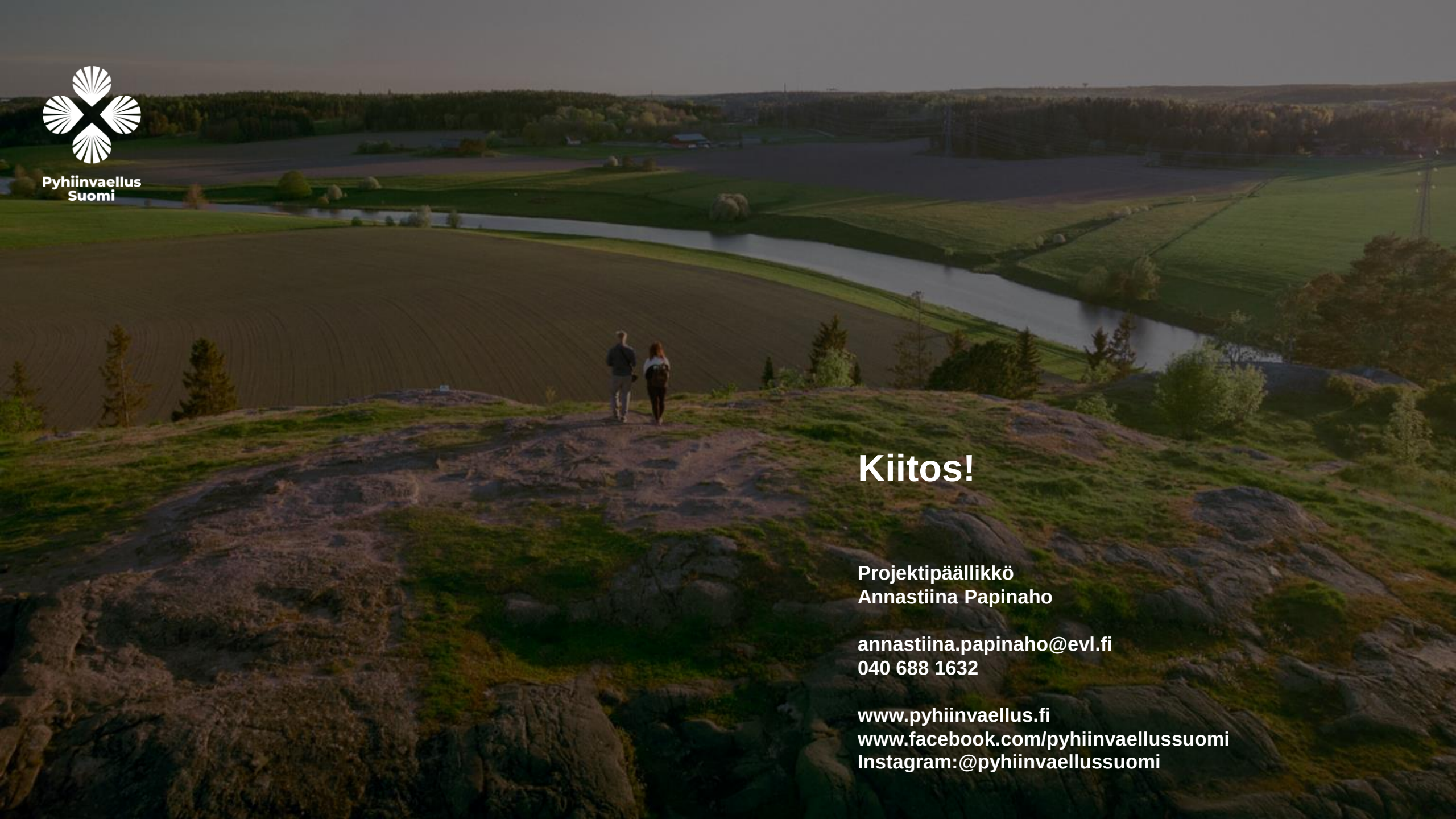

Pyhiinvaellus Suomi

Kiitos!

Projektipäällikkö
Annastiina Papinaho

annastiina.papinaho@evl.fi
040 688 1632

www.pyhiinvaellus.fi
www.facebook.com/pyhiinvaellussuomi
Instagram:@pyhiinvaellussuomi

Lähteet ja linkkivinkit:

- Mielikuvamatkan käsikirjoitus: Larissa Riihihuhta (muokkaukset Annastiina Papinaho)
- Saila Poulter, Martin Ubani, Arto Kallioniemi (toim.) 2021: Lapsenkokoinen katsomuskasvatus
- Kati Jansa (toim.) 2012: Pyhiinvaellus
- Pessi, Pitkänen, Westinen ja Grönlund (2018): Pyhyyden ytimessä. Tutkimus suomalaisten arvoista ja pyhyyden kokemisesta https://www.e2.fi/media/julkaisut-ja-alustukset/pyhyyden_ytimessa.pdf
- Pyhiinvaellusmateriaaleja: https://pyhiinvaellussuomi.fi/tietoa/linkkivinkit/pyhiinvaellusaiheisia-materiaaleja-lapset-ja-nuoret/
- Eväitä ympäristöahdistuksen kohtaamiseen: https://www.ymparistoahdistus.fi/
- Toivoa ja toimintaa –sivut: https://toivoajatoimintaa.fi/
- Virtuaalipyhiinvaellus: https://pyhiinvaellus.360tour.fi/
- Pyhiinvaellusreittejä: https://citynomadi.com/route/?keywords=pyhiinvaellus

Pyhiinvaellus Suomi

Kuvat: Aleksi Saariranta, Usva Torkki, Elina Helkala, Karoliina Haapalehto, Annastiina Papinaho ja Unsplash -kuvapalvelu